

Domache NOVICE

LETO IV.

Štev. 23

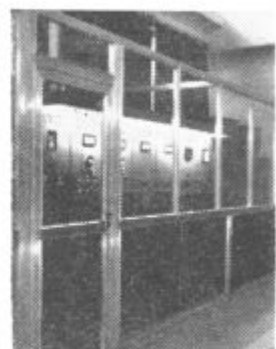
Lenart, 10. decembra 1964

Urejuje uredniški odbor: Franjo Muršec, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Suman, Franc Suman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik Franček Stefanec. — Uredništvo in uprava Lenart, Radgonska cesta 9. — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek. — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din. — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor številka 604-11-608-103. — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domache novice« Lenart. — Tiska CP »Celjski tisk« Celje.

NAGRADILI BODO KOOPERANTE

CETRTO REDNO ZASEDANJE AGROKOMBINATA KZ LENART

PERIODIČNI OBRACUN V AGROKOMBINATU KZ LENART ZA TRETJE TROMESEČJE JE PRIKAZAL 69 MILIJONOV OSTANKA ČISTEGA DOHODKA — OSEBNE DOHODKE NEPOSREDNIM PROIZVAJALCEM SO POVEČALI DO 30%, MEDTEM KO VIŠJIH OSEBNIH DOHODKOV NISO POVEČALI — NAGRADILI BODO TUDI KOOPERANTE — SPREJELI SO PREDLOG NOVIH OBRACUNSKIH POSTAVK ZA USLUZBENCE IN STROKOVNO OSEBJE — PRED SEJO ZADRUŽNEGA SVETA SO SI OGLEDALI FARMO ZA PITANJE MLADEGA GOVEDA V SETAROVU IN GOSTISČE »ČRNI LES«, TO PA STA DVA OD NAJVEČJIH USPEHOV AGROKOMBINATA V LETOSNJEM LETU.

Na fotografiji: ALUMINIJASTO KONSTRUKCIJO ZA ZAŠČITNO STENO KOMANDNE PLOŠČE V TOVARNI UMETNIH BRUSOV V MARIBORU SO IZDELALI V »KLE-MOSU«

Vzdušje na četrtem rednem zasedanju Agrokombinata KZ Lenart je bilo ugodno. Obravnavali in sprejeli so periodični obračun za tretje tromesečje, iz katerega je razvidno uspešno gospodarjenje v preteklih devetih mesecih letošnjega leta. Periodični obračun je prikazal 69 milijonov čistega dohodka.

V istem obdobju lanskega leta so dosegli 982 milijonov celotnega dohodka, letos pa za isto obdobje eno milijardo 304 milijone din, porast za 32%. Poslovni stroški so bili isto obdobje lani eno milijardo 31 milijonov din, letos pa eno milijardo 222 milijonov din. Za isto obdobje lani je bilo čistega dohodka 95 milijonov din, letos pa 196 milijonov ali porast za 105%. V istem obdobju lani je bilo za 36 milijonov nepokritih osebnih dohodkov, letos pa je 69 milijonov ostanka čistega dohodka. Glavni vzroki za tak finančni pokazatelj so v delnem prenosu dohodka iz preteklega leta (letos vnovčena lanskeletna realizacija), boljša organizacija dela in prehod na plačevanje po učinku, ki je zbudil pri zaposlenih interes za večjo produktivnost.

Na seji so ugotovili, da je boljše ob raznih, za kmetijstvo najbolj važnih obdobjih, zaposliti sezonsko delovno silo, ker se z večjim številom redno zaposlenih bremeni osebne dohodke. Navzoči so uvideli, da je gospodarska organizacija dosegla vidne uspehe, kljub temu pa je potrebno odpraviti razne pomanjkljivosti, kot je lomljenje strojev. Teh pojavov je bilo precej v Cerkvenjaku, vendar so jih v zadnjem času odpravili.

Pri investicijah za izgradnjo hlevov v Setarovi, mora dati Agrokombinat 12 milijonov lastne udeležbe. ZS je sklenil, da se ta sredstva vzamejo iz amortizacijskega sklada. Manjkajoči del sredstev pa iz sklada za osnovna sredstva.

Obravnavali so tudi plan kmetijskih investicij za prihodnje leto in predvideli nabavo večje količine strojne opreme. V zvezi z

izgradnjo tovarne sadnih koncentratov v Lenartu je bilo pojasnjeno, da bo skupnost finančno podprla izgradnjo tovarne, če bi Agrokombinat prevzel opremo od »Belsada« iz Bele Krajine. Omenjena tovarna ima sodobno opremo, vendar je prenehala poslovati, ker nima v bližini potrebnih surovin. Če pa bi npr. surovine vozili v Belo Krajino iz našega predela, bi zaradi prevoza prišlo na kg sadja 5 din stroškov. Za preselitev opreme in izgradnjo objekta v Lenartu je potrebno napraviti izračun, ki ga bo izdelalo »Jedinstvo« iz Zagreba. V republiškem planu razvoja gospodarstva je izgradnja omenjene tovarne zapopadna, vendar, da se vključi v ponovno obratovanje od sedaj neizkoriščena oprema »Belsada«, Cisterne, ki so že v Lenartu, bodo pri izgradnji objekta uporabili.

Člani zadružnega sveta so sprejeli predlog novih obračunskih postavk na osnovi uspešnega gospodarjenja. V letošnjih devetih mesecih so dvignili OD neposrednim proizvajalcem do 30%, medtem ko so OD, ki so bili nad

50.000 din ostali isti, kljub podražitvi nekaterih artiklov po sklepu ZIS. Novi osebni dohodki uslužbencev in strokovnega osebja bodo odvisni od izobrazbe in prakse. Povišanje osebnih dohodkov je usklajeno s sorodnimi de-

(Nadaljevanje na 2. strani)

OB DNEVU REPUBLIKE

OTVORITEV FARME ZA PITANJE MLADEGA GOVEDA

HLEVI ZA 900 GLAV PITANCEV - EN HLEVAR OSKRBUJE 300 GLAV — HLEVI SO MODERNO UREJENI IN EKONOMICNI — KLJUB NEUGODNEMU VREMENU JE GOZDNEMU GOSPODARSTVU MARIBOR, OBRAT ZA GRADNJE, USPELO V ROKU KONČATI IZGRADNJO — INVESTIRANIH JE BILO 130 MILIJONOV DIN — OTVORITVE SO SE UDELEŽILI VIDNI PREDSTAVNIKI OBČINE IN ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI.

LETNO BODO DALI NA TRG MILIJON KG SPITANIH GOVED

27. novembra so v Setarovi otvorili farmo za pitanje mladega goveda. Nova farma ima kapaciteto 900 glav pitancev. Kljub neugodnemu vremenu v zadnjih tednih je Gozdnemu gospodar-

stvu Maribor, obrat za gradnjo, uspelo skoraj v roku končati izgradnjo. Z izgradnjo se je pričelo 13. maja letos in bi se predvidoma moralo končati do začetka novembra. Za izgradnjo je bila vložena 130-milijonska investicija.

Farma sestoji iz treh hlevov s kapaciteto po 300 pitancev. En hlevar bo skrbel za 300 glav. V vsakem hlevu je po 20 boksov (ograjenih prostorov), v katerih je po 15 pitancev. Trenutno sta polna dva hleva, tretjega pa polnijo v sklopu odkupa. Hleve bodo čistili le nekajkrat letno. Taktat bodo razmontirali »bokse« in s strojno opremo očistili prostor. Na farmi bodo gojili pitance od 80 do 250 kg teže.

Krmljenje telet se vrši po fazah s krmilnimi mešanici, ki vsebujejo vse potrebne hranilne sestavine, potrebne za mladi organizem. Krmilna mešanica vsebuje mleko v prahu, sladkor, krmilni kvas, rudninske snovi, vitamine, antibiotike itd. Prav tako pa vsebuje manjše količine žitaric. V začetku, ka prihajajo teleta od dogonskih mest, dobivajo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na fotografiji: Del tekočega traku v Klemosu (več o tem podjetju berite na 8. strani). Foto: Brumen

DOMA KMETOM V HRIBOVSKIH PREDELIH NABAVITI ROČNE ŠKROPILNICE

in po svetu

Kitajska partijska delegacija je kmalu po vrnitvi iz Moskve ponovno začela preko tiska napadati Sovjetsko zvezo. Prej so metali krivdo samo na Hruščova, sedaj pa blatijo tudi novo vodstvo.

V Niški Banji so slovesno dali v promet mednarodno cesto I. reda Niš—jugoslovansko-bolgarska meja. Gradnja te ceste sta skupaj finansirali SFRJ in LR Bolgarija na osnovi pogodbe, sklenjene leta 1962.

VIII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije je pričel z delom 7. decembra v dvorani doma sindikatov v Beogradu.

V nedavni letalski nesreči na letališču v Rimu je izgubilo življenje 50 ljudi, 20 pa je bilo huje ranjenih.

Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je obiskal v Parizu francoskega ministra za zunanje zadeve Couve de Murville in je imel z njim razgovore, ki zanimajo obe državi.

V Kongu so še vedno hudi boji. Center borb je trenutno Stanleyvill. Combe in njegovi pomočniki se trudijo, da bi uničili upornike, zato pa še vedno najemajo tuje plačance. Te dni so v kongu napravili mnogo grozodejstev nad ujetimi uporniki, ki se borijo za svobodo in neodvisnost.

V New Yorku se je začelo 19. zasedanje Generalne skupščine. Za predsednika letošnjega zasedanja so izvolili stalnega predstavnika Gane v OZN Alexa Quaisona. To je prvič v zgodovini, da je za predsednika zasedanja bil izvoljen predstavnik afriškega ljudstva. Zasedanje se je začelo v nekoliko zapletenih okoliščinah, spričo težavnega finančnega položaja, v katerem se je znašla OZN.

Nekdanji britanski premier Churchill je praznoval 90-letnico življenja. Ob tej priliki mu je čestital predsednik SFRJ Tito in mnogi drugi državniki iz vsega sveta. V Ameriki pa so v čast velikemu državniku razglasili 30. november za dan Winstona Churchilla.

V Mehiki je prevzel dolžnost novi predsednik Diaz Ordaz. Na inauguraciji je bila tudi jugoslovanska delegacija.

Sekretar CK ZKS Miha Marinko je v imenu predsednika republike izročil uredništvu »Dela« red zasluge za narod z zlato zvezdo. To priznanje je Delo dobilo za prizadevanje pri širjenju slovenskega tiska.

Francoski predsednik de Gaulle je sprejel na razgovor Moiza Combeja. Francoska javnost to potezo zelo različno ocenjuje.

Jadranska magistrala je pred 29. novembrom podaljšala svoj asfaltni trak prek Črne gore od Kolašina do Bijelega polja. To je pomembno za turizem in nadaljnji razvoj gospodarstva v Črni gori.

V Trstu so odprli novi Kulturni dom za Slovence. Tu bo dobilo stredo Slovensko gledališče v Trstu in številne druge slovenske kulturne ustanove in organizacije. Minilo je 44 let, odkar so fašisti v svojem uničevalnem pohodu proti slovenskim delavskim organizacijam zažgali tudi osrednji slovenski kulturni dom v Trstu.

Predsednik OS Lenart je nedavno sklical posvetovanje o smernicah razvoja kmetijstva v občini. Poleg predstavnikov kmetijskih gospodarskih organizacij so se posvetovanja udeležili predstavniki družbeno političnega življenja v občini.

Na seji so obravnavali sedanje stanje kmetijstva v občini in dali nekaj smernic za njegov nadaljnji razvoj. Predlagali so, da naj bi kmetijske zadruge nabavile ročne škropilnice, ki bi jih potem dale v uporabljanje kmetom v hribovitih predelih, kjer ni interesno območje. Za škropilnice bi kmetije plačevali samo amortizacijo in popravila. S tem se skuša zagotoviti, da se bo škropljenje izvajalo v večji meri.

Glavni poudarek so na seji dali dvigu proizvodnje. Kmetijske zadruge naj povečajo lastno proizvodnjo, proizvodnjo preko koope-

NAGRADILI BODO KOOPERANTE

(Nadaljevanje s 1. strani) lovnimi organizacijami, kljub temu pa je precej nižje, upoštevajoč razvitost območja. OD višjim uslužbencem so povečani za 10 do 14%. Ker je osebni dohodek sedaj odvisen od izobrazbe, se bodo prizadeti trudili, da bodo dosegli višjo kvalifikacijo in s tem višji dohodek.

Na seji zadržnega sveta so sprejeli sklep, da se nagradi kooperante na osnovi pogodbenega sodelovanja za tržno proizvodnjo. V ta namen so imenovali tričlansko komisijo, ki jo sestavljajo: Franc Sužnik, Oroslav Fras in vet. Ivo Rapoc.

V Agrokombinatu KZ Lenart so proizvajalci nagrajeni po vloženem delu. Člani zadržnega sveta so izrazili mnenje, da bi morali nuditi finančno pomoč tistim delavcem, ki so starejši in se ne morejo primerjati z mlajšo delovno silo. Sprejet je bil sklep, da se prihodnje leto v gospodarski organizaciji ustanovi sklad iz katerega se bo črpal sredstva kot dodatek tistim, ki iz upravičenih vzrokov ne morejo več dosegati potrebnega učinka.

racije in zagotovijo potreben reprodukcijski material, od katerega je odvisno povečanje proizvodnje.

Kooperacija v travniški proizvodnji naj se v bodoče razvija v tem smislu, da se kmetu dodeli travnik pod pogojem, da zadrugi spita določeno število glav živine.

Na sestanku so tudi poudarili, da bo potrebno dosledno izvajati agrominimum in ga uvesti v prakso. Dogovorili so se tudi, da mora biti do 10. t. m. sklicana prva seja upravnega odbora za preživninsko varstvo kmetov, da se bo analiziralo delo na tem področju.

ČLOVEKOVA KULTURA

Cesto ne prisojamo pomembnosti onim človekovim duševnim dogajanjem, ki ga mimo vsakdanjih skrbi, dela in trpljenja usmerjajo nazaj k življenjskemu smislu, ga odvrtača od vsakodnevnih ravnodušnosti ter mu dajejo impulz za živahnije in učinkovitejše odnose med ljudmi v naši stvarnosti.

Merim na tisto duhovno dobro, ki jo poznamo pod imenom: »Človekova kultura«. Glede te si zavestno ne delamo posebnih skrbi, če navadno ne najdemo svojega dostojnega mesta za obravnavo kot ga na primer mnogo pogosteje najde vprašanje cest ali vprašanja iz gospodarstva. Vprašanje človekove duhovne rasti je enako važno!

Vsesplošen družbeni razvoj je s svojimi dosežki že omogočil današnjemu človeku dokaj visok življenjski nivo. Toda, čimbolj se sodoben človek opremlja z modernimi telekomunikacijskimi sredstvi, čimbolj si prizadeva, da bi si svoje življenje kar se da najmehejše postal, tembolj se odpirajo škarje v mačehovskem odnosu med lagodnim življenjem posameznika in njegovo osebno in občelo-veško kulturo. Čedalje bolj vneto pristopamo v vrste onih, ki si klešejo svoj rek: »Kaj me briga osebna kultura, za to nimam časa, bolj važen je denar!«

Pa pogledjmo: ali ni tisto medčloveško ravnanje, ki skriva v sebi tople odnose človeka do človeka in ki je praviloma lahko odraz le notranje olikanega in omikane- ga človeka nekaj najlepšega, kar človek v socialistični družbi lahko pričakuje? To pa ni samo lepo ampak tudi družbeno koristno. Šele takrat, ko bo družbeno javnost prevelo prepričanje, da je človek človeku nujen, da je medsebojno zblíževanje ljudi potrebno in ko bo v družbi vladalo sode-

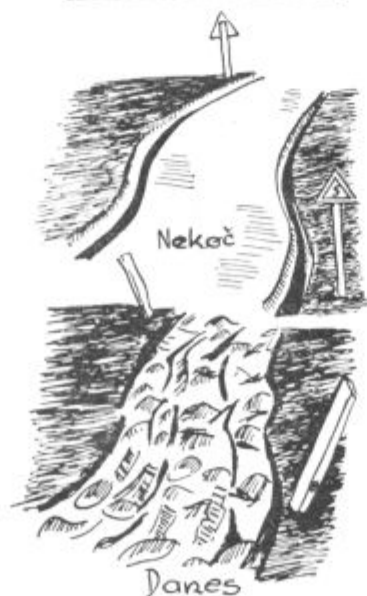
lovanje in ne zavist, se bodo začele zapirati škarje negativnih odnosov v naši javnosti, slepo ekonomsko-komercialna gesla pa bo izpodrinilo resnično zadovoljstvo in sožitje med ljudmi.

To je bilo nekaj na splošno! Kako pa skrbimo za duhovno oblikovanje človeka v naši občini?

Na seminarju predsednikov in tajnikov občinskih svetov Zveze kulturno prosvetnih organizacij, ki je bil 21. in 22. novembra letos na Pohorju, smo ugotovili nekatera presenetljiva dejstva. Eno izmed številnih: sij kulturne dejavnosti v mariborskem okraju temni. Čedalje manj je pevskih zborov, vedno slabše je za dramsko dejavnostjo, klubi — kolikor jih pač je — ostajajo brez življenja, knjižnice niso več knjižnice itd. Smo ena od osmih občin (vseh je petnajst), ki v okraju trenutno nimamo niti enega pevskega zbora (razen šolskih), nobene instrumentalnega ansambla idr. Splošne ugotovitve so dalje bile, da se postavlja pojem kulture v občini preveč na »prostovoljno bazo«, ne da bi jo obravnavali kot družbeno potrebno, temu analogno pa je skoraj povsod nepravilna delitev sredstev za kulturo. Kulturna dejavnost v občini mora uiti okviru spontanosti, postati mora sad zavestnega dela, ki bo tangiralo našega slehernega občana. Na polju te dejavnosti ne sme biti ljubosumnosti med organizacijami, društvi in sekcijami. Kultura je le ena, zato lahko samo sodelujemo!

Upamo lahko, da ni več daljna bodočnost, ko se bo moralo spričo naglega gospodarskega razvoja predhodno rešiti vprašanje kulture našega človeka in bo prav ta postala ovirni kamen nadaljnemu razvoju.

Branko Muršec

Cesta Gradišče—Porčič—Lenart

Otvoritev farme za pitanje mladega goveda

(Nadaljevanje s 1. strani) manjše količine AD vitamina, manjše količine antibiotikov, po enem mesecu pa se začne po kladati tudi dobro seno. Pri teži okoli 150 kg, se pitance začne hraniti s kvalitetno koruzno silažo.

Za potrebe farme so uredili lokalni vodovod in v kooperaciji z Elektro Maribor transformator. Zgrajena sta tudi dva senika in dva silosa. Krme je dovolj za potrebno kapaciteto.

Farmo je odprl predsednik OS Edo Zorko. V upravljanje pa jo je prevzel Franc Zemljič, vodja strojnega parka pri delovni enoti Agrokombinata v Lenartu. Direktor Agrokombinata KZ Lenart Ivo Verboten je v svojem govoru med drugim dejal, da bodo v bodoče dajali na trg letno milijon kg žive teže mladih pitalnih govedi. Nato se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri izgradnji objekta.

Janez Kostanjevec:

1

POJASNILA O NOVIH DAVKIH

OBČINSKA SKUPŠČINA LAHKO PREDPIŠE NIŽJO STOPNJO DAVKA

V zveznem oziroma republiškem zakonu o prispevkih in davkih (v nadaljnjem besedilu »zakon o prispevkih in davkih«), ki velja od 1. 1. 1965 je določeno, da se stopnje prispevkov in davkov predpisujejo praviloma za več let v naprej skladno s smernicami družbenih planov družbeno političnih skupnosti, višina prispevkov oziroma davkov pa se določa na podlagi predpisov o osnovah in stopnjah, ki so veljali na dan 1. januarja tistega leta, za katero se ugotavlja obveznost za prispevek oziroma davek. Predpisi o davčnih osnovah in osnovah za prispevke ter o stopnjah prispevkov oziroma davkov bodo lahko imeli učinek za nazaj samo, če bodo za zavezanca ugodnejši od poprej izdanih predpisov.

Po dosedaj veljavnih predpisih, so za dohodek pristojni organi občin obveščali zavezanca na dohodek od kmetijstva tako, da so izpostavili v krajevnih pisarnah odmerne davčne knjige na javni vpogled. Novi zakon pa to prakso odpravlja in določa, da mora pristojni občinski upravni organ pismeno sporočiti zavezancu osnovo, stopnjo in višino prispevka oziroma davka. Zavezanec za prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti je lastnik ali uživalec zemljišča, ki je vpisan v katastrskih knjigah po stanju na dan 1. decembra pred letom, za katero se odmerja prispevek; spremembe

glede zavezanca za prispevek od kmetijstva, ki nastanejo med letom, veljajo od 1. januarja naslednjega leta, če so pred tem časom pravilno priglašene. Novi zakon povzema v zadnjih letih uvedeno prakso o obdavčevanju na katastrski dohodek od kmetijske dejavnosti po »proizvodnih okoliših«, in določa, da občinska skupščina lahko predpiše za posamezne proizvodne okoliše nižje stopnje prispevka od kmetijstva, kot pa znaša enotna stopnja, predpisana za vso občino. Pri razporeditvi območja občine na proizvodne okoliše, občinska skupščina upošteva naslednje kriterije: I. okoliš zajema povsem ravninske predele z možnostjo strojne obdelave, dobre prometne zveze, tržni pogoji pa prav dobri; II. okoliš zajema valovita območja, še primerna za strojno obdelavo, z nekoliko slabšimi prometnimi zvezami in tržnimi pogoji kot v prvem okolišu, vendar še dobrimi; III. okoliš zajema kraje oziroma katastrske občine, ki so že bolj oddaljene od tržišča, kjer so prometne zveze neugodne in se zemljišče pretežno obdeluje z vprego ali ročno; IV. okoliš pa zajema višinske kraje oziroma katastrske občine, kjer so proizvodni, ekonomski in prometni pogoji izredno slabi (planine ipd.).

Po navedenih kriterijih, postavljenih od republiških organov, je bilo celotno območje občine Lenart leta 1963 in 1964 opredeljeno pretežno del v II., manjši del pa v III. proizvodni okoliš. Katere katastrske občine bodo v bodoče uvršče-

ne v II. oziroma III. proizvodni okoliš, bo odločila občinska skupščina. Zakon tudi določa, da kmetje, ki imajo kmetijska zemljišča v IV. proizvodnem okolišu (gorski, planinski kraji) ne bodo plačevali prispevka od kmetijstva, ampak jim bo dohodek v celoti puščen zaradi pospeševanja kmetijske proizvodnje, občinske skupščine pa pooblašča, da lahko zaradi pospeševanja živinoreje predpišejo posebne olajšave pri plačevanju prispevka od kmetijstva tudi v III. proizvodnem okolišu.

Na začetku našega članka smo omenili, da novi zakon o prispevkih in davkih prenaša vrsto odločitev glede predpisovanja prispevkov oziroma davkov na občinske skupščine in soodločanje občanov. Vse omenjene odločitve sprejema občinska skupščina na sejah v obliki odlokov, ki naj bodo pred tem obravnavani na zborih občanov, da so le-ti o njih seznanjeni in da dajo svoje pripombe in predloge ter na ta način soodločajo o svojih pravicah in obveznostih v davčnem sistemu. Oglejmo si pobliže katere zadeve bo v bodoče obravnavala občinska skupščina v davčni politiki na svojem območju.

NA NOVO IZRAČUNAN KATASTRSKI DOHODEK

Kakor že omenjeno, bo osnova za odmero prispevka od kmetijstva katastrski dohodek. Le-ta se v tem času ponovno na novo izračunava, saj je bil dosedanj izračun leta 1956 po takratnih povprečnih ce-

nah kmetijskih proizvodov in hektarskem donosu. Novi katastrski dohodek od kmetijstva, ki bo uporabljen za leto 1965 in dalje, bo seveda sorazmerno z porastom cen kmetijskih proizvodov in ha donosa višji za ca. 2,5-krat, temu primerno pa bodo morale biti nižje stopnje prispevka od kmetijstva tako, da zavezanec ne bodo obremenjeni z bistveno povišanimi dajatvami na dohodek od kmetijstva. Na katastrski dohodek od kmetijstva bo zveza predpisala svojo stopnjo prispevka, republika in občina pa samo na katastrski dohodek od kmetijskih površin, ne pa tudi na katastrski dohodek od gozdov, ker se bo prispevek na katastrski dohodek od gozdov za republiko in občino obračunaval ob poseku lesa. Občinska skupščina bo določila osnovo po kvadratnem metru posekanega lesa, od katere bodo lastniki gozdov plačali prispevek.

Nadalje bo občinska skupščina določila, katera zemljišča bodo začasno oproščena prispevkov, če so na njih zasajeni novi vinogradi ali novi sadovnjaki in za na novo pogozdena zemljišča ter določila pogoje za oprostitev in čas trajanja oprostitve.

Občinska skupščina bo določila pogoje in obseg olajšav, če je bil donos na posamezni parceli ali na več parcelah manjši zaradi elementarnih neugod, rastlinskih boleznih in škodljivcev ali zaradi drugih izrednih dogodkov, ki jih zavezanec prispevka ni mogel preprečiti. (Nadaljevanje v prihodnji številki)

Kmečki prebivalci se malo poslužujejo zdravstvenih uslug

DELOVNE ORGANIZACIJE IN VSI OBČANI BI MORALI POMAGATI PRI RAZVOJU ZDRAVSTVENE SLUŽBE, KI JE PRI NAS ŠE SLABO RAZVITA, VENDAR PA ZELO POTREBNA.

Na 18. skupni seji obeh zborov skupščine občine Lenart so ugotovili, da je delo preventivne službe v zadnjih letih močno napredovalo na področju zdravstva. Tako je umrljivost novorojenčkov v zadnjih letih padla. Padlo je tudi število rahličnih otrok. Premalo pa še matere nosijo svoje otroke na redne zdravniške preglede. Na preglede pa pride tudi malo nosečnic. Nekateri tudi ne kažejo interesa za cepljenje otrok proti črnim kozam, kar pa je nujnost. Zaradi slabe vode je pri nas v porastu paratifus in griža. Zaradi alkohola pa naši občani bolujejo tudi za vnetjem dihal in prebavil ter dobe razne telesne poškodbe. V občini je 73 % prebivalcev deležnih zdravstvenega varstva, vendar se kmetje v manjšem številu poslužujejo zdravstvenih uslug. Dr. Gabršček je na zasedanju OS Lenart dejal, da je vzrok za premajhen interes za zdravniške preglede kmetov v tem, ker morajo oni plačevati precejšnje zneske za tovrstne uslugе.

Lani je bilo pri nas doma 40 % porodov, 60 % pa v bolnici. Kmečki zavarovanci morajo tudi plačevati prevoz z rešilnim avtomobilom, in se zato teh uslug premalo poslužujejo.

V naši občini je samo 1300 socialnih zavarovancev, ki dajejo precej nizek prispevek v primerjavi z zavarovanci v ostalih občinah. Tako je nastal celo problem brezplačnega cepljenja proti gripi v naši občini. V naši občini pride na enega zdravnika okoli 6000, namesto 2000 oseb. Na enega zobozdravnika pa pride 13.000 ljudi, moralo bi pa priti samo 3000.

Drago Mejovšek je pripomnil, da bi morali v bodoče polagati več skrbni pregledom šoloobveznih otrok. Otrokom, ki imajo telesne okvare bi morali pomagati z gimnastiko. Vsi so se strinjali s tem, da je potrebno začeti zdraviti v osnovi, ker so kasneje mnogo večji stroški zdravljenja.

Vsako leto se pošilja otroke v Pumat (na okrevanje k morju), tja pa odhajajo otroci iz dobro situiranih družin, otroci, ki jih zajame socialno zavarovanje, kmečki otroci pa ostajajo doma.

Terezija Perko je pripomnila, da bo potrebno razmisliti o tem, da bi izučili laične kadre za cepljenje bolnikov. Ta služba je namreč nujno potrebna, vendar je nerazvita.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Praznično razpoloženi Zavrhcani

Okoli 200 članov SZDL se je v Zavrhu zbralo v soboto, 21. novembra na letni konferenci svoje organizacije. Vaščani so bili praznično razpoloženi. V tem kraju je največ članov SZDL napram drugim naseljem v občini.

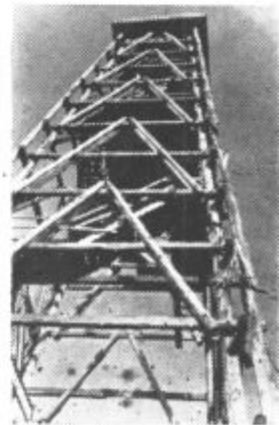
Na konferenci so napravili pregled dela v letošnjem letu ter sklenili, da bodo čimprej popravili razgledni stolp, ki ga je pokvarila strela. Material za popravilo stolpa je že pripravljen. Dela se niso mogli lotiti prej, ker so bili tesarji zaradi slabega vremena zaposleni z drugim delom po kmetijah. Ker sedanji odbor društva ni najbolj aktiven, ga bodo skušali kadrovsko okrepiti. Potem pa bo moralo Turistično društvo Zavrhu pristopiti k preurejanju še neurejenih prostorov v Maystrovem domu.

Člani SZDL so sklenili, da bodo prostovoljno prispevali les za droge in sami skopali jame, da bodo v Zavrhu dobili telefonsko zvezo. PTT podjetje iz Maribora je obljubilo, da bo za Zavrhu zasiguralo žice in ostale telefonske pripomočke. Omenjena zveza je nujno potrebna v slučajih nesreče in v turistične namene.

Člani SZDL so uvideli, da so ceste v naseljih okoli Zavrhu slabo vzdrževane ter da so za to premalo storili. Predlagali so, da bi stanje cest izboljšali s prostovoljnimi delom.

Na konferenco je prišlo tudi več nečlanov socialistične zveze. Nje so na konferenci sprejeli v članstvo. Po plodni konferenci je bila zabava.

Na konferenci sta bila prisotna predsednik Obč. odb. SZDL Lenart Franjo Muršec in republiška poslanka Jelka Firbas.

Na fotografiji: Stolp v Zavrhu je poškodovana strela in ga bodo te dni popravili. Foto Brumen.

PRISPEVKI ZA MARIJO BELA

V zadnji številki smo pisali, da je za Marijo Bela zbranih 6.708 din. Po tistem pa smo prejeli prispevke še od: Danice Cvar iz Lenarta 1000 din, od Janeza Švajncerja iz Maribora (republiški poslanec in pisatelj) 5000 din in od Jane Muršec iz Lenarta 500 din.

Za Marijo Bela so še prispevali: Ana Lang iz Ceršaka 500 din in Marija Krepš prav tako iz Ceršaka 500 din. Skupna vsota pa je sedaj 14.208 din.

Prispevke še nadalje nakazujte na naš tekoči račun št.: 604-11-608-103, Domače novice Lenart (prispevek za Marijo Bela).

NAROČNIKI POZOR!

Prosimo vse naročnike, ki še niso poravnali naročnine, da to takoj store. Naročnino poravnajte preko sprejetih položnic ali na naš tekoči račun št. 604-11-608-103. Ime »Domače novice« Lenart. S poravnavo naročnine nam boste omogočili nemoteno poslovanje.

Če še niste poravnali naročnine in tega kmalu ne boste storili, vas bomo morali črtati iz evidence naročnikov, kar pa ne bi radi storili.

Uprava

PREČITAJTE!

Na območju občine Lenart je zaposlenih in upokoencev 1.763, svojcev teh aktivnih zavarovancev in upokoencev je 1.527. Tako je vseh zavarovanih oseb po KZ SZ 3.290 ali 19,1%.

Kmetijskih proizvajalcev in njihovih svojcev je v občini 9.140 ali 53,1%. K zavarovancem po KZ SZ je potrebno prišteti še ca. 1.000 do 1.200 delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni izven območja občine.

Kmečki prebivalci se malo poslužujejo zdravstvenih uslug

(Nadaljevanje s 3. strani)

Zdravstveno stanje pri nas je na nivoju ekonomske baze. Kljub težavam pa so zdravstveni delavci veliko napravili, je dejala Jelka Firbas. Pri reševanju zdravstvenih in socialnih problemov, bi lahko veliko več napravile komisije za družbene službe pri krajevnih skupnostih.

Odbornik Viktor Kranar je vprašal, zakaj ni v Selcih urejena postaja za prvo pomoč. Odgovorili so mu, da je Okr. odb. RK Maribor obljubil opremo za dve postaji, dobili pa so samo eno opremo, ki je šla v Benedikt, ker je tam bila bolj potrebna zaradi prometne ceste.

Odborniki so sklenili, da je potrebno napraviti analizo, koliko bi bilo potrebnih sredstev za širše zavarovanje kmečkega prebivalstva. Pri razvoju zdravstvene službe pa bodo morale pomagati tudi delovne organizacije in vsi občani.

DOSEŽENI USPEHI IN NAČRTI ZA BODOČE

V Cerkvjenjaku so imeli 22. novembra letno konferenco Socialistične zveze. Na njej so razpravljali o komunalnih potrebah kraja. Potrebovali bi novo šolo, garažo za avtobus, avtobusno postajališče in razne druge komunalne objekte. Ugotovili so tudi, da je bilo letos v Cerkvjenjaku veliko napravljenega. Preuredili so zadržni dom in v njem uredili sodobne trgovske lokale, odkrili spomenik žrtvam fašizma ter izdali cerkvjenjaški zbornik. V slabem stanju so vaše ceste. Člani SZDL so na konferenci izrazili mnenje, da bi pri popravilu

cest moral sodelovati tudi Agrokombinat KZ Lenart, ki v veliki meri ceste koristi in na nje nanaša zemljo.

V Cerkvjenjaku je večkrat pomanjkanje kvalitetnega mesa. Tja ga včasih pripeljejo celo v osebnem avtomobilu. Ta pa vsekakor za tak prevoz ni namenjen. Cerkvjenjačani so zato zahtevali izboljšanje na tem področju preskrbe z živili.

Konference se je udeležil republiški poslanec Janez Švajncer in predsednik OS Edo Zorko.

PIONIRJI NAM PIŠEJO

OBISK PRI PREDSEDNIKU ZMS

Ne morem opisati sreče, ki sem jo doživela, ko me je pionirski štab odreda naše šole izbral, da zastopam pionirje na sprejemu pri predsedniku CK Zveze mladine Slovenije Tonetu Florjančiču, ki ga je ob dnevu pionirjev, 29. septembra priredil za najboljše pionirje iz posameznih občin. Letos je v občini Lenart bil izbran pionirski odred na osnovni šoli Cerkvjenjak. To mu je bila nagrada za uspešno delo v lanskem šolskem letu, obenem pa je bila nagrada tudi društvu prijateljev mladine, odnosno pionirskemu starešinskemu svetu.

S stiskom roke sta nas pozdravila predsednik CK ZMS Tone Florjančič in predsednik Zveze prijateljev mladine Slovenije Stane Repar. Govorila sta nam o pomembnosti Pionirskega dneva, o preteklosti pionirske organizacije in tudi o tem, kakšne naloge imajo pionirji danes v svoji organizaciji. To pa je najvažnejše, da se morajo vzgajati v dobre in sposobne državljanke. Naročila sta nam, da pozdravimo vse pionirje, ki so ostali doma in jim želela, naj grejo veseli v življenje.

V Ljubljani smo si ogledali kulturne prireditve ter zanimivosti in veseli odpotovali domov polni vtisov.

Vanda Pravdič

6. b. osn. šole Cerkvjenjak

Krožki na lenarški šoli

Lutkovni krožek na lenarški šoli pripravlja igrico Tinček in Tonček. Vsi upamo, da bo igrica uspela in

bomo z njo počastili 29. november. Na naši šoli imamo še: recitatorski, glasbeni, šahovski in pravilnični krožek.

Branja Zakeljšek
osemletka Lenart

ZBIRKA CERKVENJAŠKEGA MUZEJA PONOVO RAZSTAVLJENA

V Cerkvjenjaku so uredili tamkajšnjo zbirko muzeja v prostorih zadržnega doma. Nekaj časa zbirka ni imela svojega prostora vsled preureditve zadržnega doma.

Predvidevajo, da bo še lepši prostor dobil muzej, ko bodo sedanjemu poročno sobo v Cerkvjenjaku uredili. Predvideva se namreč centralna poročna soba za potrebe celotne občine v Lenartu.

Požrtvovalni gasilec

Janez je po napornem delu zlezel v posteljo. Nekaj časa je ležal, nato pa je zaslišal iz Gradišča tuliti gasilsko sireno. Kot požrtvovalni gasilec se je takoj s kolesom odpeljal v več kilometrov oddaljeno Gradišče, da bi izvedel, kje gori.

Prispil je v naselje in opazil, da ni nikjer zbranih gasilcev. V Gradišču so vsi spali. Končno pa je izvedel, da ta večer sirena sploh ni tulila. Vrnil se je domov v posteljo. K sreči se mu to noč ni več sanjalo o tuleči sireni. (Zgodbica je resnična).

Avtomobil je letel po zraku

EN POTNIK TEŽKO IN DVA
LAZJE RANJENA — AVTOMOBIL
JE ZMEČKALO

26. novembra se je okoli 3. ure zjutraj dogodila huda prometna nesreča v Pesniškem dvoru pri hiši št. 1, na cesti Maribor—Lenart. Voznik Zastava 750 Alojz Lončarič in sopotnika Anica ter Franc Vrčko (vsi iz Lenarta) so se z veliko brizno peljali proti Mariboru. Pred tem so se precej časa zadržali v gostišču Crni les in je bil sofer vinjen. Kakih 20 metrov pred mostom, ki je v bližini omenjene hiše, je voznik zapeljal povsem na levo stran in začel od tam drseti po strmeh nasipu. Kakih deset

metrov pred levim nabrežjem potoka so sledi izginile. Iz tega je možno sklepati, da je avtomobil to razdaljo preletel po zraku (okoli 11 metrov) in se je zaletel v nasprotni desni breg, nato se je zvil na desni bok in obležal v vodi. Struga je bila tam 5 metrov globoka.

Lončarič, katerega so najtežje izvlekli iz popolnoma razbitega avtomobila, ima zlomljeno desno stegno in sedem reber ter odrgnine po obrazu in verjetno počeno lobanjo. Franc Vrčko ima zlomljeno roko v zapestju in nekaj odrgnin, njegova žena pa rano na kolenu.

Vozilo je popolnoma uničeno ter je na njem več stotisoč din škode.

Vsem občanom želi srečno
novo leto 1965

kolektiv

ZDRAVSTVENEGA DOMA

Lenart

Srečno in uspeha polno
novo leto 1965 vam želi

Gostinsko podjetje

„Hotel Turist“

Maribor

in se priporoča s svojimi
obrat!

FRANC ROŠKARIČ — čevljar
Ptujška cesta 21, Lenart

čestita občanom ob novem
letu in se še nadalje priporoča

Srečno novo leto želijo:

FRANC ZARNEC — mizar,
Jurovska cesta, Lenart

ERNEST POLANEC — pečar
iz Lenarta

JANUZ JANUZI — slaščičar
iz Lenarta

ANTON PUŽ — čevljar
iz Lenarta

Mnogo delovnih uspehov
v letu 1965 želi vsem bralcem
Domačih novic

»Komunalni zavod Lenart«

Odjemalcem nudi:
betonske cevi, vodovodni ma-
terial in razne usluge!

**STROGO
ZAJUPNO**

SPRIČEVALA

Lansko zimo se je v Gradišču vršil tečaj prve pomoči, ki ga je organizirala tamkajšnja osnovna organizacija RK. Tečaj je obiskovalo 17 slušateljev. Objubljena so bila spričevala, ki jih še do danes noben slušatelj ni dobil.

MLADINA SE JE SESTALA

Na pobudo KO SZDL Voličina so 25. novembra v kraju ponovno formirali aktiv ZMS. Izvolili so novo vodstvo in sprejeli program dela. Do sedaj mladina v tem kraju že nekaj časa ni imela vodstva. Za predsednika aktiva je bil izvoljen Jože Pekljar.

Sklenili so, da bodo poživili športno in klubsko dejavnost. Za omenjeno so potrebna finančna sredstva, ki jih aktiv nima. Zato mu bodo priskočile na pomoč ostale organizacije v kraju.

NOVA STANOVANJA

Koncem novembra bodo v združenem domu Benedikt vseljiva tri družinska stanovanja. S tem bo končno začela ta stavba služiti svojemu namenu.

Nove garaže

Obrtno gradbeno podjetje Lenart je te dni dogradilo temelje za osem montažnih garaž, ki bodo stale na Radgonski cesti. Garaže bodo montirali za potrebe Zdravstvenega doma Lenart, delavci »Monterja« iz Dravograda,

SKUPŠČINA OBČINE LENART

Oddelek za gospodarstvo in finance

Številka: 4/12 465-205/64-7

Datum: 3/12-1964

Dražbeni oklic

Skupščina občine Lenart bo dne 16. decembra 1964 na javni dražbi na kraju samem prodala stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje, ležeče v k. o. Cerkvenjak — Stanetinci, pripisano pri vložni št. 447, ki sestoji iz:

parc. št. 71/2 stavbišče v izmeri 0 01.19 arov;

parc. št. 443/1 pašnik v izmeri 0 02.37 arov;

parc. št. 443/2 vinograd v izmeri 3 39.99 arov;

parc. št. 445 njiva v izmeri 1 15.14 arov

PRETESNI ŠOLSKI PROSTORI

Osnovno šolo v Cerkvenjaku obiskuje 423 učencev. Staro šolsko poslopje ima samo šest učilnic in morajo imeti tehnični pouk v drugem poslopju. Veliko se je že govorilo o izgradnji nove šole v tem

kraju, vendar bo za realizacijo teh predlogov potrebno širše družbeno sodelovanje. Stropniki v sedanji šoli so dotrajali in bo potrebno resno misliti na novo šolsko poslopje.

SKRIB ZA DRUŽABNOST

V Gradišču je mladina poživela klubsko dejavnost. Trenutno še nimajo televizorja, imajo pa nekaj šahov ter sobo za igranje tenisa, vendar je ta soba premajhna. Pripravljajo se na družabne večere,

na katerih bodo imeli krajše zabavne programe. V zimski sezoni bo potrebno v tem kraju povečati tudi število izposojevalcev knjig v tamkajšnji knjižnici, ki je dobro založena.

Tednik

Posredujemo vam del članka pod naslovom: »Več mladega, sposobnega kadra v družbeno-politične aktivne«. (Tednik št. 46):

Nesmiselno je človeku naložiti večje breme od njegovih zmoglosti in nepomembno je stremeti za tem, da funkcije nalagamo vedno istim posameznikom, ostale občane pa puščamo ob strani. Mnogo je sposobnih, naprednih in predanih, predvsem mlajših občanov, ki bodo voljni sprejeti to ali ono družbeno politično funkcijo. Kot velja

POPRAVILO GRADU NA TRATAH

Zavod za duševno defektne Hrastovec je pričel z obnavljanjem opornih zidov pri gradu Trate, kjer ima zavod svojo podružnico. Popravilo opornikov bo stalo preko 10 milijonov din. Dela izvaja Obrtno gradbeno podjetje Lenart.

ČITAJTE

„Domače novice“

za skupno vrednost 849.019 dinarjev.

Pričetek dražbe bo ob 9. uri.

Navedena stanovanjska hiša, delno podkletena, z vgrajeno stiskalnico za sadje — prešo — in gospodarsko poslopje, pokrito z zarezniki, ne bo prodano pod izključno ceno. Zgradba ima električno napeljavo. Vsak, ki se hoče udeležiti dražbe, mora položiti kavcijo v višini 10% od izključne cene ali 84.901 din.

Kavcija kupca se vračuna v kupnino. V kolikor pa kupec, ki je ponudil najvišjo ceno, po dražbi ne sklene v roku 8 dni kupne pogodbe s skupščino občine Lenart, zapade kavcija v korist proračuna skupščine občine Lenart.

Ponudbe se dajo pismeno ali ustno na zapisnik.

Načelnik oddelka
za gospodarstvo in finance
Franjo Muršec

Pisma bralcev

MARIJA JURAC iz Mislinje, Tolsti vrh 54, nam je poslala pismo, v katerem med drugim piše: »Vaš list z zanimanjem prebiram in sem vesela vsake številke. List ne prebiram sama, ampak ga tudi posojujem. Vse številke Novic shranjujem in bom na koncu leta iz njih napravila knjigo. Pri izdajanju lista vam želim mnogo sreče, ob novem letu 1965 pa vse dobro!«

Marija, zahvaljujemo se vam za spodbudne besede. Veseli nas, da Novice spravljate, saj je v njih precej materiala, ki ostane vedno zanimiv. Pozdrave in čestitke vam vračamo! Uredništvo.

Vojak LOJZE HABJANIČ iz V. P. 3065/18 Sombor, nam je poslal obširno pismo. V njem se spominja na delo mladinske organizacije v Zavrhu, pozdravlja vse domače in prijatelje. Obširno tudi piše o JLA in o njeni povezavi z ljudstvom.

Dragi Lojze, Tvojega pisma smo bili veseli, vendar ga v celoti nismo mogli objaviti. Želimo Ti, da bi se lepo počutil v vojaški suknji in da bi Te pri tem kratkočasile Domače novice! Uredništvo.

Teren drsi

Vse odkar je speljana nova trasa Severne magistrale od Lenarta proti Benediktu ima Cestno podjetje Maribor težave zaradi drsečega terena v bližini gostišča Elbi. Te dni omenjeno podjetje ponovno utrjuje teren. Delo je težavno, ker skozi zemeljske plasti prodira voda.

Iz naše preteklosti

V naših krajih so se obdržali razni stari običaji še do današnjih dni. Ob času porok ne dovolijo ženinu, da bi prišel v hišo ali videl nevesto, predno ne odgovori na nekaj vprašanj. Naš posnetek pa prikazuje, kako so iz hiše poslali namesto neveste staro žensko (maskirano osebo), katera dolži ženina, da je oče njenih otrok in da mora zato dati starki odškodnino. Prava nevesta se prej ne pokaže, dokler ni ženica zadovoljna s prispevki, ki jih dajo tudi ostali svatje. Ko je starka zadovoljna, se umakne in iz hiše pridejo belo oblečena dekleta, nato pa prava nevesta.

Fotograf Mirko Brumen je posnetek napravil na gostiji pri Kurovih v Kunovi pri Negovi.

Jože Šuman

1

OBREZOVANJE SADNEGA DREVJA

OSNOVNA NAČELA PRI REZI IN VZGOJI SADNEGA DREVJA

Namen obrezovanja in vzgajanje sadnega drevja

Sadno drevje obrezujemo z namenom, da nam redno in obilno rodi, da mu damo obliko, ki je najbolj prikladna za uporabo sodobne agrotehnike. Za primer vzemimo neobrezano sadno drevje.

Vsa sila rasti je v zgornjem delu kroge, spodnji del sčasoma popolnoma preneha z rastjo. Začne prej roditi. Pozneje raste drevo v širino, s čimer se stopnjuje tudi rodnost, rast pa slabi. Zaradi tega se drevo izčrpa in v prihodnjem letu ne rodi. Drevo si s tem zopet opomore in prihodnje leto zopet obilno rodi, nastopa izrazita izmenična rodnost, kar je tipičen pojav v naših slabo oskrbovanih kmečkih sadovnjakih. Drevo živi sicer dolgo časa, daje pa neredne in nekvadratne pridelke. Drevo je visoko z gosto krono, kar spet onemogoča učinkovito zaščito, otežkoča obiranje. To vse pa zvišuje stroške proizvodnje.

Prav tako ne dosežemo pravega namena s premočnim obrezovanjem, ker pride drevo pozno v rodnost, pa tudi pridelki so manjši. Ker je krona gosta, je v notranjosti asimilacija slaba. Gosta krona je zatočišče škodljivcev in idealen kraj za bolezn. Zato nobena od teh skrajnosti ne pride v poštev za proizvodnjo.

Drevo moramo obrezovati po fizioloških načelih, ker bomo le tako vzgojili in obdržali drevo v taki

obliki, ki bo ustrezala mehanizaciji, lažjemu obiranju, zaščiti pred boleznimi in škodljivci. Krona bo zračna in sončna, kar bo pripomoglo k boljši kakovosti sadja. Na splošno moramo poznati biologijo drevesa. S pravilno rezjo drevo vzgajamo in vzdržujemo razmerje med rastjo in rodnostjo. To nam zagotovi redne in kvalitetne pridelke. Vedeti moramo, da vsaka rez slabi drevo in mu na ta način skrajšuje življenjsko dobo, vendar naj nas to ne moti, kajti pravilno obrezano drevo preide v kratkem času v polno rodnost, da več sadja, kakor drevo vzgojeno po starem načinu, pa čeravno bi živelo dalj časa. Iz tega je razvidno, da postajajo starejše drevesne oblike neprimerne in nerentabilne. Nismo več zainteresirani za lepo vzgojno obliko in dolgo življenjsko dobo ampak nam je glavni cilj pri rezi vzgojiti drevesno obliko, ki hitro zarodi in obilno rodi, da se čimprej amortizira.

Fiziološke osnove rezi

Z rezjo vzdržujemo razmerje med rastjo in rodnostjo. Pri rezi moramo upoštevati rast in rodnost, ne smemo iti v skrajnost, da bi pospeševali samo rast ali pa samo rodnost. Za rodnost je potrebna velika listna površina, ki se tvori samo na dolgih mladikah. Pozneje se drevo zaradi stalne rodnosti izčrpa, oslabi v rasti, rodnost pa preneha zaradi pomanjkanja listne površine.

Rast je odvisna od aktivnosti korenin in prehrane. Pogoj za rast so mineralne snovi in dušik, za rodnost pa ogljikovi hidrati, ki so produkt asimilacije in so potrebni za tvorbo cvetnih brstov ter razvoj plodov. Rast in rodnost sta odvisna od razmerja med dušikom in ogljikovimi hidrati (N:C). N je dušik, ki ponazarja rast, C predstavlja ogljikove hidrate, oziroma rodnost. Veliki pomen za rast in rodnost imajo tudi hormoni, ki služijo kot dražilno sredstvo za ustvarjanje nove rasti in rodnosti.

V mladosti drevo bujno raste, vsi asimilati (ogljikovi hidrati) se porabijo za rast, dušik prevladuje nad ogljikovimi hidrati (N:C). Napačno je, če drevo v mladosti preveč režemo, ker zmanjšujemo listno površino, slabimo asimilacijo, dušik pa vedno bolj prevladuje. S tem povzročimo pomanjkanje ogljikovih hidratov, kar ima za posledico, da drevo pozneje zarodi.

V dobi rodnosti nastane uravnoteženost med dušikom in ogljikovimi hidrati. V tej dobi se drevo rado izčrpa, zato ga začnemo rezati močneje, povečamo obroke dušika, da pospešimo rast in tako obdržimo razmerje med N : C. Prevladovanje ogljikovih hidratov nas lahko privede do izmenične rodnosti, kar moramo preprečiti z rezjo in gnojenjem. To razmerje lahko ustvarimo tudi z upogibanjem mladice v vodoravno lego. S tem preprečimo odtok ogljikovih hidratov iz mladice, ki zaradi tega zarodijo.

Razmerje med dušikom in ogljikovimi hidrati se pomakne v korist ogljikovih hidratov, kar ima za posledico hitrejši začetek rodnosti. To je tudi naš cilj pri rezi mladega sadnega drevja, da čim bolj skrajšamo dobo nerodnosti in podaljšamo dobo rodnosti.

(Dalje prihodnjič)

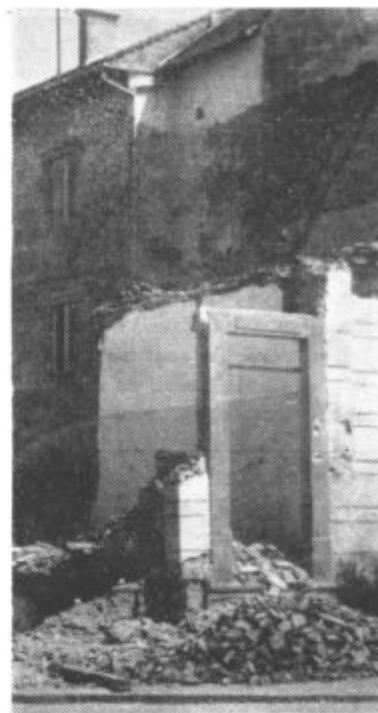
Dip. vet. Ivo Rapoc

KORUZA NAJBOLJE USPEVA

POGODBENO SODELOVANJE V RASTLINSKI PROIZVODNJI

Pogodbenemu sodelovanju za pšenico se je v zadnjih letih dal neutemeljeno visok poudarek; ni mogoče zanikati, da v naših območjih pšenica ne bi uspevala, vendar je jasno, da bi ob smotni rajonizaciji posameznih poljedelskih kultur, pšenica izgubila vodilno mesto. Sorazmerno zelo težko izvedljiva pravočasna jesenska setev, tvegano prezimovanje ter spomladanska prekomerna vlaga, onemogočata realno pričakovanje pridelka iznad 30 mtc, kar pa je na meji rentabilnosti in postavlja vprašanje o smotnosti večjega vlaganja.

Drugo je seveda vprašanje agrominimuma, katerega ne gre mešati s pogodbenim sodelovanjem. Brez dvoma morajo biti naša prizadevanja usmerjena v uporabo ustreznih sort, umetnih gnojil in skratka na uporabo moderne agrotehnike, saj nam le ti ukrepi zagotavljajo večji pridelok in s tem predpostavko, da je večje število ljudi, kateri se oskrbujejo z žitaricami iz »lastnih virov«, vendar je jasno, da se pšenica ne pojavlja kot tržni višek

Pomisli - ugani

V 21. številki smo vam predstavili: predsednika zveze književnikov Jugoslavije Mešo Selimoviča. Posnetek je bil napravljen 20. oktobra v lenarškem klubu. Zreb je tokrat izbral Reziko Živko iz Bokavc 80 pri Murski Soboti. Knjižno nagrado ji bomo poslali po pošti.

Pripomniti še moramo, da tokrat uganka res ni bila težka, ker smo dobili vse pravilne odgovore.

Danes je vaša naloga, da uganete ali je napravljen posnetek v Skopju, Zagrebu ali v Lenartu.

Odgovore pošljite do 20. decembra v naše uredništvo.

REGISTRACIJA MOTORNIH VOZIL OD 15. DO 31. DECEMBRA

SKUPŠČINA OBČINE LENART

Odsek za notranje zadeve OBVESTILO

Skupščina občine Lenart, Odsek za notranje zadeve, obveščata lastnike motornih in priklopnih vozil, da po 13. členu pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil (Uradni list FLRJ, št. 22/61) mora lastnik oz. upravitelj motornega vozila ali priklopnika zahtevati podaljšanje registracije vozila za naslednje leto pred potekom leta, za katero velja prometno dovoljenje. To mora storiti v roku, ki ga določi organ, ki je pristojen za registracijo vozil.

Registracija motornih in priklopnih vozil se bo vršila za območje občine Lenart, na odseku za notranje zadeve pri Skupščini občine Lenart, soba št. 14/I od 7. do 13. ure v času od 15. do vključno 31. decembra 1964 po naslednjem vrstnem redu:

- od črke A do vključno črke C dne 15. 12. 1964;
- od črke C do vključno črke E dne 16. 12. 1964;
- od črke F do vključno črke H dne 17. 12. 1964;
- od črke I do vključno črke K dne 18. 12. 1964;
- od črke L do vključno črke M dne 21. 12. 1964;
- od črke N do vključno črke P dne 22. 12. 1964;

od črke R do vključno črke S dne 23. 12. 1964;

od črke T do vključno črke U dne 25. 12. 1964;

od črke V do vključno črke Z dne 28. 12. 1964.

V navedeni razpored so mišljene vse gospodarske organizacije, ustanove in zavodi z začetno črko imena podjetja.

Prošnji, za podaljšanje registracije, ki jo vložite v dveh izvodih, je treba priložiti za osebna, tovarna in priklopna vozila državni kolek za 700 din, za motorna kolesa pa kolek za 400 din, poleg takse je treba priložiti še kartonček s potrjeno veljavnostjo tehničnega pregleda in potrdilo o zavarovanju vozila za vse gospodarske organizacije.

Prošnja mora biti izpolnjena s pisalnim strojem, tiskovine se dobijo pri vratarju občine v času podaljševanja registracije, in sicer dnevno od 7. do 14. ure.

Opozarjamo tiste lastnike motornih vozil, ki za leto 1965 ne nameravajo registrirati vozil, da v decembru vozilo odjavijo.

Odlok o višini pristojbin, ki jih je treba plačati za cestna motorna vozila, je objavljen v Uradnem listu SFRJ, št. 42/63.

Iz pisarne odseka za notranje zadeve Skupščine občine Lenart

KORUZA NAJBOLJE USPEVA

FILMSKI *spoved*

(Nadaljevanje s 6. strani)

Če izračunamo vrednost suhega zrnja ter vrednost slame, katera predstavlja za kmeta, pod pogojem, da je pravočasno spravljena, dragocen izvor voluminozne krme, potem vidimo, da je dejansko koruza kultura, katera v pogledu rentabilnosti presega vse ostale kulture. Nad vse pomembno je to, da je koruza dragocen izvor koncentrirane hrane za govedo in

prašiče ter v določeni meri za košiče. Pogodbenemu sodelovanju v proizvodnji koruze je potrebno posvetiti v prihodnje največjo pozornost. To ne bo tako težko, saj so rezultati na vseh obratih Agrokombinata KZ Lenart najboljši dokaz visokega pridelka.

Nič manj pomembno ni pridelovanje travno deteljnih mešanic ter samih detelj in lucerne. Ob pravočasnem spravilu in ob uporabi koruze je odveč vsako krmiljenje z

nabavljenimi koncentratii, kateri postajajo ob sedanjih pogojih nedostopni in spričo tega nerentabilni.

Realizacija za travniško poljedelsko proizvodnjo mora biti izključno v živinorejski proizvodnji. V ostalih poljedelskih kulturah je sodelovanje mnogo manj pomembno, seveda ga ne gre v nobenem primeru zanemarjati, vendar morajo biti vsa naša prizadevanja usmerjena na prej navedene kulture.

LENART

13. decembra

»VOLARE«

italij. črno beli film

20. decembra

»DESANT NA DRVAR«

jugosl. črno beli film

VOLIČINA

»RIMSKA SUZNJJA«

italij. zgod. film

20. decembra

»ČAS BREZ USMILJENJA«

angl. psih. drama

Naši kraji pa letu 1000

Piše: Franc Suman

(33)

Ko je v letu 1629 Adam Urbanič (tedanji župnik pri Lenartu) uvedel rojstno knjigo, najdemo dne 4. junija istega leta in potem še večkrat do leta 1650 vpisane kot botra ludimagistra ali ludirektora (tako so imenovali takratne učitelje), to je bil neki Ivan Kyren-Küren. Iz tega lahko domnevamo, da je verjetno že takrat obstajala šola v Lenartu. Ludimagistri so bili takrat ugledni in spoštovani možje. Radi so jih vabili na gostije in druge ljudske prireditve.

Prva šolska zgradba v Lenartu je bila enonadstropna (lesena). V njej je bila učilnica in stanovanje za ludimagistra (učitelja) in za kurata ali filijalista, ta je bil kot drugi kaplan, ki je vodil lenarško podružnico pri tedanjem Sv. Juriju v Slov. Gor. On je pomagal pri učenju ludimagistra. Ta zgradba je stala na vzhodni strani farovža (še v cerkvenem obzidju). Ta šola je bila vsled starosti že tako trhla, da se je ob nevihti in viharju dne 4. julija 1804 porušila. Nato so zgradili novo šolo na južni strani cerkve, ki je bila tudi za cerkvenim obzidjem in je stala med cerkvijo in sedanjo šolo. Ta stavba je bila pritlična. Leta 1818 je omenjeno poslopje uničil po-

žar. Tega dne so pogorele še štiri hiše. Dne 12. junija je pogorelo še šest in 19. junija ena hiša. V enem primeru so ugotovili, da je ogenj v svoji hiši podtaknila neka slaboumna ženska (Tomažičeva). Za ostale požare so dolžili nekega pruskega dezerterja (vojnega ubežnika). Dejanja mu niso mogli dokazati, vendar so ga iz Lenarta izgnali. S tem pa je podtikanje ognjev prenehalo.

Ti požari so Lenarčane tako zastrašili, da so postavili stalno stražo 30 mož, ki je do decembra čuvala vse hiše pred ognjem v trgu Lenart.

Leta 1818 se je pod nadzorstvom takratnega trškega sodnika in šolskega nadzornika Karla Ivana Schrambecka na zapadni strani znižalo štiri klatre visok cerkveni ter turški zid, do sedanje višine. Na vzhodni strani pa je bil do tal porušen. Tik za porušenim zidom na južni strani vzporedno s cekvijo so v tem letu postavili zgradbo, ki je imela v pritličju dve večji sobici za učilnice ter stanovanje za učitelja. V prvem nadstropju so bile tri večje sobe in stanovanja za drugega učitelja. V tem letu je postala šola dvorazredna. Za izgradnjo te nove šole so prispevali: a) Dominij, b) Patronus, c)

vsi všolani kraji. Dominij grajska in trška oblast sta prispevala za ves stavbeni material. Patronus in ustanovitelj je bil admontski samostan, je prispeval vse potrebno pohištvo in ostalo šolsko opremo ter poravnal stroške za vsa mizarska, steklarska, pečarska in ključavničarska dela. Všolani kraji pa so se obvezali izvršiti vse vožnje in vsa ročna dela. Drugi stroški, čiščenje šole, dimnikov, greznic ter plačilo zavarovalnine proti požaru in nabavo drv za šolo so bili razdeljeni enako na vse tri partnerje. Zanesljivo lahko ugotovimo, kateri kraji so prišli v upoštevanje za obiskovanje te šole.

V letu 1840 zasledimo prvokrat vse všolane kraje in od tega leta naprej število šoloobveznih, šoloobiskujočih in šolooponavlajočih šolskih otrok obojega spola. Omenjenega leta so bili všolani v lenarško šolo sledeči kraji: Lenart, Lormanje, Šetarova, Porčič s Porčkim vrhom, Spod. Zerjavce z Zerjavskim vrhom, Zamarškova z Zamarškim vrhom in del Jurovskega dola.

V letih 1811 do 1818 je pri Lenartu obiskovalo šolo po 78 otrok obojega spola. V letu 1840 pa že 140 obveznih in 37 ponavljajočih obojega spola. V letu 1850 je bilo

226, v letu 1860 240, v letu 1870 je obiskovalo šolo 238 od 291 obveznih otrok obojega spola. V letu 1874 je bilo 338 otrok obojega spola. V letu 1879/80 je bilo 342 šoloobveznih otrok obojega spola.

V letu 1890 je bilo 368 šoloobveznih otrok, razen teh je še obiskovalo 10 otrok iz sosednjih šolskih okolišev. V tem letu so prvič od obstoja šole obiskovali šolo vsi šoloobvezni otroci.

V letu 1895 je bila šola že štirikozredna. Postala je pretesna in so jo v zgodnji pomladi porušili ter pričeli z izgradnjo nove šole. Izgradnjo šole je prevzelo stavbeno podjetje Michel iz Gradca za 45.000 kron. Šola je bila dograjena do meseca septembra 1897. Med tem časom se je vršil šolski pouk v privatnih hišah. Prvi razred je bil na Jurovski cesti v hiši upokojenega nadučitelja Janeza Reicha. Drugi in tretji razred sta bila v dvoriščni zgradbi sedanje pekarnice na Ptujski cesti. Četrty razred je bil v hiši dr. Juga, sedaj S. L. P. zapadno od lekarne na Radgonski cesti.

Nova šola je za takratni čas odgovarjala vsem potrebam in arhitektonskim okusom ter je bila takrat ena od največjih šol v Slovenskih gorah.

(se nadaljuje)

JAKO
AV
ZGODBA

Piše in riše:
F. Prijatelj

Oče je še vedno hodil na dnino, mati pa je doma gospodinjila. Zvečer je oče od kmeta prinašal pločevinaste ploščice, ki jih je dobival za vsaki dan dnine. Na ploščicah je bil vrisnjen kmetov znak. S pomočjo njih je bilo mogoče pri kmetu dobiti pridelke ali pa je ta prišel orat. Tovrstno plačilo je bilo v naših krajih dolgo časa v navadi.

Vaščanom je šlo vedno bolje. Privadili so se dela v zadruzi, Kranjc pa je ostal pri starem. Kurjavo si je prislužil s podiranjem drevja. Za plačilo mu je lastnik gozda pustil panj. Veliko je bilo dela predno je bil panj spravljen iz zemlje. Korenine so bile močno zasidrane. Očetu so pri tem delu pomagali tudi otroci.

Nekoč so podirali veliko smreko. Krajnc je z vso močjo sekal v sočno deblo. Naenkrat pa se je sekira snela iz ročaja in se zasadila Matiji v palec na nogi. Palec je bil skoraj na pol odsekan. Dolgo je minilo predno je rana zacelila. Matija je prihajala negovat bolničarka Zora.

Panji so bili veliki in težki. Kranjcu je poteklo mnogo znoja, predno jih je doma razklal in iz njih napravil polena. To je delal ponavadi pozimi, ko pri hiši ni bilo drugega dela. Za premaganje trgovatnih grč je uporabljal železne ali lesene zagozde. Kljub mrazu je bilo Kranjcu vroče.

»KLEMOS« DANES IN JUTRI

V ZAČETKU PRIHODNJEGA LETA BODO ODPRLI NOVI OBRAT V VOLIČINI

Letos je bilo v Obrtnem podjetju »Klemos« zaposlenih povprečno 80 delavcev in uslužbencev. Predvidevajo, da bo prihodnje leto zaradi povečanja proizvodnih kapacitet, povprečno zaposlenih 90 delavcev.

»Klemos« je mlado podjetje, vendar pa je v svojem delu doseglo že precejšen napredek. Kolektiv se bori doseči iz dneva v dan več. Sedaj obdelujejo gradbeni aluminij, izvršujejo gradbeno ključavničarstvo, streljovodna in ostala kleparska dela, imajo galvanterijo, galvanico, s prihodnjim letom pa bodo pričeli z izdelavo fleksibilnih (gibljivih) cevi v Voličini.

Tehnične procese proizvodnje je kolektiv za stare dejavnosti v celoti obvladal. Predvidevajo, da bodo v prihodnjem letu nekatere panoge izločili iz proizvodnje. Držali se bodo plana. Predvidevajo, da bodo prodajo proizvodov zagotovili vse leto vnaprej. 60 odstotkov proizvodnje se bo sestajalo iz ključavničarske galvanterije in iz fleksibilnih cevi, ta proizvodnja bo prodana v začetku leta. Ostalih 40 odstotkov proizvodnje sestoji iz gradbenega aluminija in ključavničarstva. Njihova realizacija pa je odvisna od investicijskih sredstev.

Letos bo Klemos dosegel 210 milijonov bruto proizvoda. Po planu za prihodnje leto se bo ta dvignil na 330 milijonov din. Letos so za sklade predvideli 25 odstotkov ali 10 milijonov din, za plače pa 75 odstotkov ali 61 milijonov din. Za drugo leto predvidevajo za sklade 27 odstotkov od bruto do-

hodka in 73 % za osebne prejemke. Poudarjajo, da so pri njih osebni dohodki izključno odvisni od večje produktivnosti in boljše organizacije dela.

Včasih so v podjetju primeri, da so osebni dohodki izpod 25.000 din. To je v primeru, ko se na delovnem mestu ne vložijo stoo odstotni efekt. V kolektivu so pojavi, da pride od neopravičenih izostankov od dela, predčasni odhodi z dela ipd. Vse to pa vpliva na višino osebnega dohodka. Po normi je za vsa delovna mesta zagotovljeno povprečje 26.000 din. V letu 1965 naj bi ne bilo v Klemosu osebnega dohodka izpod 30.000 din, tako pravijo vodilni v podjetju. Mi pa menimo, da si bo celoten kolektiv prizadeval, da bo to realizirano, saj bo v korist slehernemu delavcu, ker bo višji njegov življenjski standard. Pri dvigu efekta proizvodnje pa bo potrebno povečati skrb za štednjo z materiali. Drugo

resirano, da je ta obrat v bližini Maribora. Obrat v Voličini bo zaposlil tudi nekaj delovne sile in s tem se bo dvignil narodni dohodek tamkajšnjih prebivalcev.

Kolektiv bo imel s tem tudi mož-

tudi vedno več za obratna sredstva.

Ves kvalificirani kader, ki je zaposlen v Klemosu, je izučen pri privatnih obrtnikih in ni navajen na strožji kriterij, ki je potreben pri

V Klemosovi galvanici

PRIHODNJE LETO BODO V KLEMOSU ZAPOSILILI VEČ DELOVNE SILE — LETOS BODO DOSEGLI 210 MILIJONOV DIN BRUTO PROIZVODA, PRIHODNJE LETO PA 330 MILIJONOV — V VOLIČINI BODO IZDELOVALI GIBLJIVE CEVI IN PRIČAKUJEJO, DA BODO V TEM OBRATU DRUGO LETO DOSEGLI 102 MILIJONA LETNE REALIZACIJE — PRIHODNJE LETO NE SMEJO BITI OSEBNI PREJEMKI IZPOD 30.000 DIN, TO PA JE ODVISNO OD VEČJE STORILNOSTI IN DELOVNE DISCIPLINE!

čavničarske galvanterije in iz fleksibilnih cevi, ta proizvodnja bo prodana v začetku leta. Ostalih 40 odstotkov proizvodnje sestoji iz gradbenega aluminija in ključavničarstva. Njihova realizacija pa je odvisna od investicijskih sredstev.

Letos bo Klemos dosegel 210 milijonov bruto proizvoda. Po planu za prihodnje leto se bo ta dvignil na 330 milijonov din. Letos so za sklade predvideli 25 odstotkov ali 10 milijonov din, za plače pa 75 odstotkov ali 61 milijonov din.

Za drugo leto predvidevajo za sklade 27 odstotkov od bruto do-

letu bodo skušali čimmanj odstopati od plana.

V začetku prihodnjega leta bo v starem kulturnem domu v Voličini pričel obratovati novi Klemosov obrat. Tukaj bodo izdelovali gibljive cevi. Pričakujejo, da bo v tem obratu 102 milijona letne realizacije. Tehnično opremljenost bodo kupili od mariborske livarne. Livarna se je pričela ukvarjati predvsem z barvastimi kovinami in je proizvodnjo gibljivih cevi opustila. Samo podjetje pa za svoje proizvode potrebuje veliko količino gibljivih cevi in je zato zainte-

nost, da bo prešel iz polfinalnih na finalne izdelke. Prostor v Voličini je primeren, ker za začetek zahteva manjše investicije. Opremo bodo obročno odplačevali pod ugodnimi pogoji. Kolektiv želi preiti na

izdelavi artiklov za širše tržišče. Še vedno se meša drobno obrtniška mentaliteta z industrijsko. Tudi problem polproletarcev je vredno omeniti. Delavci se po delu v kolektivu bavijo še z obdelova-

„Klemos“

Želi občanom v letu 1965 novih delovnih zmag!

Kolektiv obrtnega podjetja »KLEMOS« Lenart

Izdelava aluminijaste opreme

NATEČAJ

Obrtno podjetje Klemos se bo razvilo v industrijsko podjetje in zato potrebuje novo ime. Bralci imajo možnost sodelovati pri izbiri imena tako, da si izmislijo primerno ime in ga dostavijo do 20. decembra na naslov: »Klemos« Lenart. Pri sestavi imena morate upoštevati Klemosovo proizvodnjo: obdelava aluminija za gradbeništvo in opremo lokalov ter izdelava fleksibilnih (gibljivih) cevi. Novo ime naj bo sestavljeno iz delov besed, ki ponazarjajo glavno proizvodnjo (npr. »FLEKSAL«). Najboljši predlog bo nagrajen s 5000 din.

industrijsko proizvodnjo. Kljub temu pa bo še ostala skupina, ki bo dajala obrtne usluge. Ščasoma pa bo potrebno gledati na to, da bo manjše usluge izvrševal nekdo drugi.

Kolektiv planira nenehen porast proizvodnje, ta pa je odvisen tudi od tega, če bo možno dobiti potrebne surovine, za kar nima jamstva. Drugo leto bo podjetje dalo

njem zemlje, kar pa peša njihovo fizično kondicijo.

Kolektiv ima trenutno samo štiri družinska stanovanja in prihodnje leto ne nameravajo več graditi. Se daj ni na razpolago sredstev in tudi kreditov ni moč dobiti.

V Klemosu se zavedajo, da je delavcem potrebno nuditi izobrazbo. Pri delavski univerzi so zato prijavnili nekaj tovarišev za osnovnolsko izobraževanje za odrasle

moda — moda — moda — moda — moda — moda — moda — moda — moda —

Za jesen in zimo

Oblačimo tiste kroje oblek, ki nam pristojajo. Ni vse najmodernejše za nas, kar je za nekoga drugega. Mogoče smo mi močnejše postavbe ipd. Torej oblačimo se postavi primerno.

Letošnja jesenska in zimska moda priporoča dekletom, da nosijo krznenе pasove na spodnjem robu plašča in na robu rokavov.

Na svoj račun so ponovno prišli ovratniki iz lisičjega krzna v naravnih barvi. Lisico si zavijemo okoli vratu tako, da nam bo toplo tudi v nos, če nas v njega zebe.

Preko letošnje zime deklet ne bo zebljo v noge. Moderne so volnene nogavice iz grobe volne s čipkastimi vzorci.

Dekleta preko zime ne bodo žalostna zaradi bolečin od kurjih oces. Nosile bodo udobne, široke nizke čevlje z zaokroženo konico, visokim jezičkom in srednje visoko široko peto.